

Կ-1085²-06.10.2016-ՖՎ-010/2

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**ԲԱՆԿԵՐԻ, ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ՖՈՆԴԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉՆԵՐԻ ԵՎ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՆԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2001 թվականի նոյեմբերի 6-ի ՀՕ-262-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածը լրացնել նոր 5-րդ մասով հետևյալ բովանդակությամբ.

«5. Բանկի անվճարունակության մասին Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշումը, ինչպես նաև բանկի սնանկության մասին դատարան դիմումի ներկայացումը չի կարող սահմանափակել զուտացման համաձայնությամբ նախատեսված զուտացման իրականացումը:»:

Հոդված 2. Օրենքի 3-րդ հոդվածը լրացնել նոր 3-րդ մասով հետևյալ բովանդակությամբ.

«3. Բանկը սնանկ ճանաչելու վերաբերյալ դիմումը վարույթ ընդունելու մասին դատարանի որոշումը, ինչպես նաև բանկը սնանկ ճանաչելու մասին դատարանի վճիռը չի կարող սահմանափակել զուտացման համաձայնությամբ նախատեսված զուտացման իրականացումը»:

Հոդված 3. Օրենքի 5-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2-րդ ենթակետը «հիփոթեքային պարտատոմսերից բխող պարտավորությունների և դրանց ապահովման միջոց հանդիսացող ակտիվների» բառից հետո լրացնել «, ինչպես նաև սույն օրենքով նախատեսված ֆինանսական գործարքներից և ապահովության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների զուտացման դեպքում» բառերով:

Հոդված 4. Օրենքի 14-րդ հոդվածում.

- 1) 1-ին մասի երկրորդ նախադասությունը «և գործողությունների վրա» բառերից հետո լրացնել «(բացառությամբ՝ սույն օրենքով նախատեսված ֆինանսական գործարքներից և ապահովության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների կամ գործողությունների զուտացման)» բառերով.
- 2) 4-րդ մասը լրացնել նոր «դ» ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ.

«դ. սույն օրենքով նախատեսված ֆինանսական գործարքներից և ապահովության պայմանագրերից բխող զուտացման վրա:»:

Հոդված 5. Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել նոր «ե» ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ.

«ե. Ադմինիստրացիայի նշանակմանը նախորդող ինսուն օրվա ընթացքում կնքված զուտացման համաձայնությունը և/կամ ապահովության պայմանագիրը, եթե՝

- 1) կնքման պահին պարտապան բանկի համար սնանկությունը կամ սնանկության հնարավորությունը կանխատեսելի էր, և
- 2) այդպիսի զուտացման համաձայնություն և/կամ ապահովության պայմանագիր կնքելը չէր բխում բանկի շահերից և հետապնդում էր բացառապես ակտիվները սնանկության գործընթացից դուրս բերելու նպատակ:»:

Հոդված 6. Օրենքը լրացնել նոր 16.1 հոդվածով հետևյալ բովանդակությամբ՝

«Հոդված 16.1 Ֆինանսական գործարքներից բխող պարտավորությունների հետ կապված առանձնահատկությունները

1. Սույն օրենքի իմաստով ֆինանսական գործարքներ են համարվում ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 252.1-րդ հոդվածով նախատեսված գործարքները

2. Սույն օրենքի իմաստով ապահովության պայմանագրեր են համարվում սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված պայմանագրերի հետ կապված.

1) հետևյալ ապահովված իրավունքները.

ա. արժեթղթերի և դրամական միջոցների նկատմամբ ապահովված իրավունքը,

բ. երաշխավորությունը և երաշխիքը,

գ. մարժայի և նույնաբնույթ այլ պայմանագիրը,

դ. գրավչության գործիքները,

2) այն գործարքները, որոնց պարտադիր բաղկացուցիչ մաս է կազմում որպես ահապովման միջոց արժեթղթերի կամ դրամական միջոցների նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցումը, ներառյալ՝ ռեպո գործարքները, արժեթղթերի փոխառության գործարքները, արժեթղթերը գնելու և հետ վաճառելու հետ կապված գործարքները:

3. Սույն օրենքի իմաստով զուտացման համաձայնություն է հանդիսանում կողմերի գրավոր համաձայնությունը.

ա) որը նախատեսում է գլխավոր համաձայնագրի շրջանակներում կնքվող մեկ կամ մի քանի ֆինանսական գործարքներից և ապահովության պայմանագրերից բխող վճարման կամ մատակարարման ներկա կամ ապագա իրավունքների կամ պարտավորությունների զուտացման իրավունք,

բ) որը նախատեսում է զուտացման իրավունք երկու և ավելի գլխավոր համաձայնագրերի միջև,
գ) սույն մասի «ա» և «բ» կետերով նախատեսված համաձայնագրերի հետ կապված կամ դրանց մաս կազմող ապահովության պայմանագիրը:

4. Սույն հոդվածի կանոնները տարածվում են զուտացում նախատեսող համայնությունների և ապահովության պայմանագրերի վրա բացառապես այն մասով, որը վերաբերում է ֆինանսական գործարքներին:

5. Սույն օրենքի իմաստով զուտացում է համարվում.

ա) զուտացման համաձայնության ներքո մեկ կամ մի քանի ֆինանսական գործարքներով և ապահովության պայմանագրերով վճարման կամ մատակարարման պարտավորությունները վաղաժամկետ կատարելը կամ վաղաժամկետ դադարեցնելը, և

բ) սույն մասի «ա» կետով նախատեսված յուրաքանչյուր վճարման կամ մատակարարման պարտավորության կատարման այդպիսի դադարեցման և (կամ) վաղաժամկետ կատարում պահանջելու ուժով առաջացած արժեքի, շուկայական արժեքի, լիկվիդացիոն արժեքի կամ այդ պարտավորությունը փոխարինելու արժեքի գնահատումը և հաշվարկը, և (կամ),

գ) սույն մասի «բ» կետով հաշվարկված կամ գնահատված արժեքների փոխարկումը մեկ արժույթի, և

դ) սույն մասի «բ» կետով հաշվարկված, ինչպես նաև «գ» կետով նույն արժույթի փոխարկված արժեքների զուտ հաշվեկշռի որոշում՝ հաշվանցի կամ այլ միջոցներով:

6. Սույն օրենքի 14 հոդվածով և սույն օրենքի այլ կանոններով նախատեսված պարտատերերի պահանջների բավարարման սառեցումը, սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 6-րդ մասի երկրորդ պարբերությամբ նախատեսված հաշվանցի իրականացման սահմանափակումը չի տարածվում պարտապան բանկի մասնակցությամբ զուտացման համաձայնության վրա:

7. Ադմինիստրացիան իրավասու է միակողմանիորեն պահանջելու իրականացնել զուտացումը, եթե զուտացման համաձայնության կողմը՝ պարտատերերի պահանջների բավարարման սառեցման պահից 45 օրվա ընթացքում չի իրականացրել զուտացման համաձայնությամբ վերջինիս տրված իրավունքները, եթե կողմերի միջև պայմանագրով այլ ժամկետ նախատեսված չէ:

8. Սույն օրենքի 15-րդ և 16-րդ հոդվածներով նախատեսված Ադմինիստրացիայի ղեկավարի իրավունքները (բացառությամբ 16-րդ հոդվածի 1 մասի «ե» ենթակետով նախատեսված իրավունքների) չեն տարածվում սույն հոդվածով սահմանված զուտացման համաձայնության շրջանակներում պարտապան բանկից պահված կամ պարտապան բանկի կողմից փոխանցված գումարների կամ ապահովության առարկայի վրա, ինչպես նաև ֆինանսական գործարքների վրա:»:

Հոդված 7. Օրենքի 19-րդ հոդվածի 3-րդ մասի.

1) ա) կետի «արժեթղթերի» բառից հետո լրացնել «, ինչպես նաև ածանցյալ ֆինանսական գործիքների» բառերով:

2) «բ» ենթակետը «ակտիվների և պարտավորությունների», 21-րդ հոդվածի 2-րդ մասը «Բանկի պարտավորությունների» և 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» ենթակետը «բոլոր տեսակի պարտավորությունների» բառերից հետո համապատասխանաբար լրացնել «

(բացառությամբ՝ սույն օրենքով նախատեսված զուտացման համաձայնությամբ ֆինանսական գործարքներից բխող պարտավորությունների)» բառերով:

Հոդված 8. Օրենքի 29-րդ հոդվածը լրացնել նոր 2.2 մասով հետևյալ բովանդակությամբ.

«2.2. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի դրույթները չեն տարածվում սույն օրենքով նախատեսված ֆինանսական գործարքներից և ապահովության պայմանագրերից բխող զուտացման համաձայնության վրա:»:

Հոդված 9. Օրենքում «աձանցյալ արժեթուղթ» բառերը և դրանց համապատասխան հոլովաձևերը փոխարինել «աձանցյալ ֆինանսական գործիք» բառերով՝ դրանց համապատասխան հոլովաձևերով:

Հոդված 10. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում ընդունմանը հաջորդող տասներորդ օրը:

Ամփոփաթերթ

1-ին ընթերցմամբ ընդունված «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի և դրա ընդունմամբ պայմանավորված այլ օրենքներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքների նախագծերի

N	Առաջարկության հեղինակը	հոդվածը, կետը, ենթակետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	առաջարկությունը	Առաջարկության վերաբերյալ ՀՀ կենտրոնական բանկի դիրքորոշումը
1	ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Խաչատուր Քոքոբեյան (ինչեցվել է բանավոր նիստում՝ քննարկման ժամանակ)	«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում լրացումներ ել փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 3-րդ և 6-րդ հոդվածներ	ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 249-րդ հոդվածը նախատեսում է գրավ դրված գույքի վրա առանց դատարան դիմելու բռնագանձում տարածելու կարգը... [Հոդվածում] չկա կետ, որը ուղղակիորեն սահմանափակում դնի՝ բացառությամբ, եթե դա այլ տեղում գրավադրված չէ կամ ինչ-որ այլ խնդիր [գոյություն ունի]: Մատնանշեցիք, որ սա...արժեթղթերին է վերաբերում: Սեփականության իրավունքի առումով ... էական չէ, դա բնակարան է, թե 10 անգամ թանկ արժեթուղթ կամ բաժնեմաս, քան	Հոդված 6-ը, որը լրացնում է ածանցյալ ֆինանսական գործարքներից բխող պարտավորության ապահովման համար գրավի արտադատական կարգով բռնագանձումը, լրամշակվել է: Հստակ նախատեսվել է, որ գրավի բռնագանձման առանձնահատուկ ռեժիմը տարածվում է միայն ածանցյալ ֆինանսական գործարքներից և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված պահանջներին համապատասխանող գլխավոր համաձայնագրերի շրջանակում

			<p>առանձնատունը: [Սա] սեփականության իրավունքի նկատմամբ զարմանահրաշ երևույթ է, այն սահմանափակում է սեփականության անձեռնմխելիությունը, որը երաշխավորված է Սահմանադրությամբ:</p>	<p>կնքված գործարքներից (ռեպո) բխող պարտավորությունների ապահովման ժամանակ:</p> <p>Հարկ է նշել, որ լրացմշակված նախագծի դրույքները կիրառվում են այն դեպքում, երբ գրավի առարկա են հանդիսանում ածանցյալ գործքները և դրամական միջոցները: Հստակեցվել է նաև, որ այս ռեժիմը տարածվում է միայն այն դեպքերի վրա, երբ գործարքի ոչ մի կողմ ֆիզիկական անձ չէ:</p> <p>Հետևաբար խոսքը վերաբերում է միայն ֆինանսական շուկաներում առևտրային գործունեությամբ զբաղվող անձանց գիտակցված գործարքների մասին, որոնց կնքումը պայմանավորված է կողմերի՝ շահույթ ստանալու կամ ռիսկերը հեջավորելու նպատակով:</p>
--	--	--	---	---